ԱՍՏԱՆԵ – ՀԱՅԱՆ – ՀԱՅԱՍՏԱՆ – ԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՈՑ – 1864 – 30 – ՅՈՒՆՎԱՐ – ԱՌԱՎՕՏԱՆԿ

ԱՍՏԱՆԵ – ՀԱՅԱՆ – ՀԱՅԱՍՏԱՆ – ԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՈՑ – 1864 – 18 – ՅՈՒՆՎԱՐ – 533 – ՀԱՄԱՐ ԵՐԹԷՍԻ – ԱՌԱՎՕՏԱՆԿ

ՄԷՇՄԱՐԻՏԱՑԸ

Իշխող Մեծմուսյը Հայոց, հեր հաստատեալ Ճուճառ Երիմեսի կիւղերի տալը թրլաճագ արը։

Յենեսի բեշին օլարագ	140	զուրուշ
Ալթը այլոզը քեպուլք	70	»
Իւչ այլոզը քեպուլք	40	»
Վե պիր Նուսրեթսու	3	

Տաշքատ իշխան պեհեր Նուսրեթսուն փոսթատա. Նե նիզամը մուհիպլանմե իւնիրլեթ ալանաճաղը խասեթեն պեյան օլուսնուր։

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Իրատարակվում պեհեր արտաքաղ պիր տեֆթեր։ 3 զրշ.
Իքի տեֆա իշխան պեհեր տեֆթարնա . . 2 »
Իւչ տեֆա իշխան պեհեր տեֆթարնա . . 1½ »
Իւչ տեֆթաան զիատե օլան։ Մի զայլեթ ուզուն իրատեմ իշխան այրընա բազարլըգ օլաճնուր։
Տաշքատան կեչեն մի քանատ վե իրատեմեն բոսթանլարի։ Կեսուրբինելի։ Եվ զերբունե օլաճ զանա մահալատ պեյան օլուսնուր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԼ, ՊԼԼԷՏԻՅԼ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԼ

ՎԷ ՄԷՎԼԱՏԸԸ ՆԱՖՐԱՅԸԸ ՍԱՅՍԻՐԻՅԷ ՄՈՒՐԹԱԼԻԳ ՎԱԶԷԹԱ

ԱՍՏԱՆԵ 18 ՅՈՒՆՎԱՐ

ԹԷԼԷԳՐԱՖ ԽԱՊԵՐԵՐԻ

Լոնդրա · 25 Յունվար ·

Գոնսոլիտ 46 1/4—46 1/2 · Խոթիգրաղ 1858 · 69 3/4—70 1/4 · Քեղլիք 1862 · 66 1/2—67 ·

Բարիս 26 Յունվար ։

Գոնսոլիտ 46 7/16—46 7/8 · Խոթիգրաղ 1860 338 · 75 · Օսմանը պանդարը հիսարեբի 685 ·

Բուքրեշտէն միւսթախրէճ թէլեգրաֆը ։

Ֆրանգֆորթ · 21 Յունվար ։

Աւսթրիա վէ Պրուսիա ասքերլէրին (հինի հատէթատ Շլեզվիկ տուգալըլնա կէջմէլերինե) բուխատ վերմէք թալեպնաթը իլե, Աւլեմանեա մէճլիսի գոմիթէսի, Հոլշթայնա պիր գոմիսէր կէոնտէրմիշ արը ։

Պերլին · 22 Յունվար ։

Շլեզվիկ Հոլշթայն մատատսինատ Լոնդրա ահնամէսի ֆէսխ օլունտուզու հալատ, Բուսիա տեվլէթի տախի Հոլշթայնա օլան հուգուգունու տավա խատէք արը ։

Փարիս · 22 Յունվար ։

Ֆրանսա տախիլնէ նաղլերընեն էյալէթլերե եաղլաղը նամէի ումուրատ, օրթայա ֆէսատ ջըգարմագ խոթէյենելերին տէսխէլերի պէյան օլունուզ, գանունա գարշը հեր հարէքէթին հիւքիւմէթ թէրաֆընատան մէն օլունաճաղը իսթար գելընը ։

Բարիս · 21 Յունվար ։

Պանգա ագոնթոսու եիւզտե սէքիզե ջըգարըլմըշ արը ։

Ֆրանգֆորթ · 20 Յունվար

Տանիմարգատա հեր թէրաֆ, գոնսթիթիւսիոնուն թէպտիլ օրմասընա գարշը արբլար ։ (Յանի տէմէք արը ըրի, Աւլեմանեանդեն վե սայը պիր գաշ տէվլէթլերինեն թէրլիֆինի գապուլ իսթէմէզէր ։)

Տանիմարգա տէվլէթի, Աւլման ասքերինի Լյուբ նէ հրինեն պերի թէրաֆընա կեչիրմէյէճէյինի, եանի Շլեզվիկե տուխուլերինե գարշը գոյաճաղընը իլան իսթիշ արը ։

Ֆրանֆֆորթ · 23 Յունվար

Աւսթրիա վե Պրուսիա ասքերինեն Հոլշթայնատան կեչիպ Շլեզվիկե կիրմէք իւզրե վերիլէն էմրի, Աւլման մէճլիսի տախի թատարգ իսթիշ արը ։

Պերլին · 22 Յունվար

Վիւրքէլանդեն մէսարիֆաթը ասքերկե իշխան մսթլուպ իսթիքբերի օն պէօրթ միլիոն բիալ խոթիգրաղը, մէճլիսի միլէթ գապուլ իսթէմէմիշ արը ։

Լոնդրա · 25 Յունվար

Տանիմարգա տէվլէթի մալիւմ օլան գոնսթիթիւսիոնուն ֆէսխի եաքոտ թատիլինի Տանիմարգանեն մէճլիսինե իհալե խախիպ, նէ գարար վերիլիր իսէ անա կէօրէ հարէքէթ իսթէմէք իւզրե ալթը հաֆթա վատե խրթէմիշ իսէ ատ, Պրուսիա վե Աւսթրիա տէվլէթլերի գապուլ իսթէմէմիշլէր արը ։

Գրազ, 28 Յունվար ։

Մանասթիր էմլաքլարընեն միրիսէ զապթը մատատսի թէքմիլ օլմուշ պիթմիշ արը ։ Պունլարա վե Պուլատու շէրիֆէ պէտէլը զիյան օլմագ իւզրէ վերիլէճէք էլլի պիր պին միլիան ղուրուշ իշլեն պիր խոթիգրաղ աչըլըպ, մէճլիսճէ գարար վերիլմիշ արը ։ Էյիզ ատ եէտի ֆայիզ, սէքսէն սէքիզե օլարագ ։

Բարիս · 25 Յունվար ։

Բրուսիա վե Աւսթրիա, Տանիմարգանեն վատե թէքլիֆինի գապուլ իսթէյիպ, Շլեզվիկե կիրմէյե ըսրար իսէրլեր ։ Լաքին ատ վերիլթէր Տանիմարգայը մուհաֆազա իսէճէքլէրմիշ ։

(Մէրնիկ Բոզ ղազէթասընեն հավպիպ արը ։)

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԵՃՆԵՊԻՅԷ

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ ։ Լյեր եանըմազ սագ, Ինկիլիզ տէվլէթի, Լյուրոբատա խայլը վագրթատան պէրու գուլլանմագատա օլասուզու էնանկէթ բօլիթիգասընեն սէմիրէ եա ճէզասընը պու տէֆա կէօրմէքատէ արը ։ Վե էյէր պու սէօզիւմիւզ սահիհ ջըգարսա իհթիմալ արը Ինկիլիզ տէվլէթինեն բօլիթիգա սիթէրի տախի զէնիթատէն կէրի տէօնմէք, վե զէվվալա մէղ իհմէք տէրէճէլերինե կէլմիշ արը ։ Պու տէվլէթ, իմբէրատոր Նապօլէոնուն մէսալինի ումումիյէի Լյուրոբանդեն բույէթ իւ թէովիյէսի իշխեն թէքլիֆ իհթախի գոնկրէ մատատսինի գապուլ իհմէսախի հալատէ, պիր գաշ հաֆթա սօնրա, եալընըզ Տանիմարգա վե Շլեզվիկ Հոլշթայն մատատսի իշխեն պիր գոնկրե տախի քէնտիսի թէքլիֆ իսլէսի ։ Պու թէքլիֆ Լյուրոբանդեն էվլիսայը ումուրատա ատայիպ պիր շէյ կէօրմեմիշ ։ Նէ՛ բօլիթիգա արը պու քի, ումում իշխեն օլուբատա գոնկրե գապուլ իհմէզ, վե մախսուս իշխեն օլուբատա գոնկրե թէքլիֆ իսէր ։ Գոնկրե էյի պիր շէյ իսէ նիշին ումումիյէտե գուլլանմամաղը ։ Ֆէնա պիր շէյ իսէ նիշին մախսուսատա գուլլանմամաղը ։ Ինկիլիզ բօլիթիգասը իշխեն պու գատար պիր քիշիքլիք էլ վերիր տի, վե Ֆրանսանընեն Ինկիլիզ էրբատան բօլիթիգաճա պիր էօճ վե ինթիգամ ալմասընա պու տա քիֆայէթ իսէրսի, լաքին ֆէլէք Ինկիլիզ տատա պէօյիւք պիր մահճուպիյէթ հաղըրլայաճագ ըսրը, վե օ տա շու վէճհ իլե ։ Ֆրանսըզ Իմբէրատորու ումումի մէսալինի Լյուրոբա իշխեն պիր գոնկրե թէքլիֆ իհթախ, պիւթիւն Լյուրոբա տէվլէթլերի պուշնաեն էտասընը, ֆայիտասինի գապուլ իհթիյէր, պաղըլարը պիզզամաթ գոնկրեյէ կէլմէյի տախի վատ իհթիյէր, լաքին պու գատար ճէսիմ մէսալինի իւզրինե պիր հիւանիա իմ թիզաճ իսէպիմէլերինեն շիպահէ կէօսթէրմիյէր, վե գոնկրե միւմքին օլմատը ։ Պու թէքլիֆ Ֆրանսայա պիր քիշիքլիք օլտու իսէ, պիւթիւն Լյուրոբայա պէլբիմ պիւթիւն միւնասիբ պիր թէքլիֆատէն վե չօղըրը ինտինատե բէսէնա օլունան պիր մատատէն ատայը օլուպ, Ֆրանսա քիշիք տիշտիր տէնատ, պարէմ շան իւ ատամէթինե մուվաֆֆէգ պիր մատատէ քիշիք տիշտիր, վե Ինկիլիզ սէպէպ օլսա տա, պէրատէր տէնատ. լաքին Ինկիլիզին քիշիքլիյիւ պունա պէնզէմէզ, պիր քի, բէք քիշիք պիր խուսուսատան, եանի եալընըզ Տանիմարգայա միւթաալիգ պիր մէսէլէ իշխեն, վե եալընըզ պիր գաշ տէվլէթէ թէքլիֆ իհթախի պիր ուֆագ գոնկրե մատատսինեն ատայը քիշիք տիշտիր, հէմ տէ նանը, Ֆրանսա կիպի քիմինին գապուլ վե քիմինին տատմը գապուլի իլե տէյիլ, իլլա ճիւմլէնին գապուլ իհթիմէմէսի իլե ։

Լաքին պունատան տա աղբրը, Ֆրանսըզ տէվլէթինեն նաղլեեանե պիր ինթիգամ ալմասը օլտու ։ Ինկիլիզին, Ֆրանսըզ թէրաֆընատան օլան գոնկրե թէքլիֆինի գապուլ իհթիյիպ, ինշի պօղատուզունա պէտէլ, Ֆրանսըզ խալխանե միւզէքբէրլէր իլե չալըշտը քի Ինկիլիզին թէքլիֆ իհթախի գոնկրե միւմքին օլտուն. ամմա օմմուրը, պունուն իլե Ֆրանսըզ բօլիթիգասընեն նէ պաքէթ վե գատրիքիշիք մէզ. գատա թատիր իլե ատշնատալամ. Ինկիլիզ Ֆրանսըզը պիր չուգուբ քէնարընատա կէօրիպ էլլի իլե եիմի վե չուգուրա տիշիրտիշ. Ֆրանսըզ Ինկիլիզին օ չուգուրուն իչինե տիշիշիշ կէօրիպ, էլինի ուզատտը վե գուրթարմայա չալըշտը ։ Պունատան մատատա Ֆրանսըզ քէնտի թէքլիֆինե հիշ պիր ճէպր գուլլանմատը, Ինկիլիզ պունուն մուղայիրի զաղէթալէր իլե թէվաթուր իհթախ քի Տանիմարգայա ատանանմա կէօնտէրմէք. Աւլեմանեայա միւզէքբէրե միւզէքբէրե իւզրինե կէօնտէրտի. կէօրնիւրիւ ատէն, գոնկրէի գապուլ իհթիմէզսէնիզ, իշին իշինե Ռուսիա կիրմէք ատտի ։ Պու թէհտիտէրատէն գիմանե գայա իւ հատէթ իհթիատ. Աւլման զաղէթալէրի, Ինկիլիզ նէճի տիր քի պիզիմ իշիմիզե գարըշմէօր, եօղսա Աւլեմանեայը տա պիր տէնիզ, պիր Օգիանոս մաւ զանն իհթատ տէյի իսթիհզայե գալգըշտըրար. վե Սադսոնիա կիպի իւշինճիւ բատէլերատ օլան պիր տէվլէթ, պիր Ինկիլիզ էլ շիսինե տէյէ պիլմէ. Աւլման տէվլէթլերինեն քէնտի տախիլլերինե միւթաալիք պիր մատատէ, Ինկիլիզ վերճէբլերի պիր ճէվապ եօգ տուր. հանթթա Ինկիլիզատէն պիր սիմպոլ տախի պէբլէմէ զէր ։ Լյէյիճէ պիր աղբը լագըրտը ։ Լյագընատա բարլամէնթ մէճլիսի աչըլըրգատա, վիքթորիան պու բօլիթիգանեն թէֆիսիրի մանթըրտ օլուպ օլունաճագ արը, վե թօհաֆ հիքայէլերը կէօրիւլէճէք զանն օլունուր ։ Շիմտիլիք Լյորտ Ռալմէրսթօն ֆէնա պիր նիգրիս աղբըրընատան եաթաղա տիշիշիշ տիր ։

— Լյոնդրատատա պոյաղը պիր ամէլ պիր ֆահիշ եօլսուզ գիպ, իրի իւչ կիւն զարֆընատա տատատը կէօրիւլիւպ ատըրմըշ արը ։ Պու խուսուս պիր թիւն Ինկիլիթէրրատատա աղիմ գելը իւ գալէ մուճիպ օլմուշ տուր. ջիւնքի ատրան ամէլ ֆուգարա օրտուզունատան, ուսուլու շէրատէթ իւզրե թէպրէյէն պիր ամէլ իհմէք իշինե պիր ավօգատ թէատրիք խատմէմիշ տիր, վե հիւքիմէթ թէրաֆընատան տախի քէնտիսինե պիր ավօգատ վերիլմէմիշ տիր ։ Իմտի, ղէնկինե պաշգա շէրատէթ. վե ֆուգարայա պաշգա շէրատէթ տէյերէք պիր գաշ պին քիշի պէօյիւք շամատաղար իլե Լյոնդրա սոգագլարընը ատաշմըշլար արը ։

— Լեվիատան վե Կրէյթ Իսթէրն խամի իլե մալիւմ օլան էն պէօյիւք վապօր, նէ ատէրլե, նէ թիւճճարա նե տե եօլճուլյա եարայըպ տէնիզ վե ֆուրթունայա տախի տայանմամըշ, հասընը հիշ պիր իշե եարամամըշ օլտուզունատան, պու տէֆա տատա արթըրըլը իւմիտի իլե եիւզ օթուզ պին լիրա իւզերինե մէզատա վաղ օլունուպ, էլլի պին լիրատան զիատե փարա վերէն օրմատաղընատան պու պահայա սատթըլմըշ արը. քի պու վապօրա ատրֆ օլան չիվի բարատը պիրէ տէյիլ արը ։ Իշիմե պէօյէ պիր միլիոն լիրատան զիատե ատճէ տէնիզ տէօքիլմիւշ օլուպ, պունու ալան շիպահէսիզ պոզուպ, տէմիրինի վե քէրեսթէսինի խուրատա պահասընա սատթաճագ արը ։

ՖՐԱՆՍԱ · Ֆրանսա տախիլնատէ պիր ֆէտատա պուլունատուզու ինքէտար օլունատաղ. հաչան հիւքիմէթ տատխի պունու իդրար խոխպ, հագգընատան կէլէճէյինի պէյան իտէր ։ Պու ֆէտատա ճիւմհուր թէրաֆատարլարընատան զիատե, Օրլեան թէրաֆատարլարընեն իշի կէօրիւնիր. վե հէր նէ գատար Ֆրանսայա տախիլե պիր զայլէ հատալ իհմէքատէն իտալի տէյիլ իսէ տէ, իմբէրատոր հիւքիմէթինի տէվլիրէճէք գատար ճէսատէթլի պիր շէյ օրմատաղը տախի տշիքատ արը ։

Այճլիսէ թէքլիֆ օլունան իւչ եիւզ միլիոն ֆրանգ խոթիգրաղ, էբէյիճէ շէտիտ միւզաքէրատատան սօղրա, գապուլ օլունմուշ տուր, վե խոթիգրաղ հիսարէրի աչըլպ, պիր հաֆթա զարֆընատա սատթըլպ գաբանմըշ արը. 66, 54 ֆրանգա իւչ ֆրանգ ֆայիզ իլէ ։

— Լյբշանիք Մադսիմիլիէնին ալտֆրանկա փէտարատ իշինատէ Բաբիսատ պէրլէնիրմէքատէ օլուզու թէհադգուգ իհմէքատէ արը ։

ՌՈՒՍԻԱ · Պաղէթալերատէ շու ատճայիպ հալատտա օգունուր ։ Հինտիստանեն Ռուճագ թէրաֆընատա, Ինկիլիզ գարշը զօրպաղագ վուգուի հավատախի ալընալըգատա, Ռուսիանեն էն մուղալ իմ ասքերի զապրիմանընատան ատօրթ բիշի, թիւճճար գըյաֆէթինե կիրիպ, գարատատան Հինտիստանա կէջմէյէ գալգըշըրլար ։ Պու խուսուսա խաղնընեն մէմալիքինեն խմրար իհմէքատ, լիատան վէ ամվարլարընատան էճնէպի

Հանեցեք ինձ ի բանից պարտեալ։ — Ամենայն ինչ, զոր ասացեր մեզ, կատարեսցուք։ Եվ ասացեալ զայս՝ գնացին։ Եվ ի գալն նոցա ի տունս՝ ասացին ամենայնքեան զոր ասացեալ էր նոցա։ Եվ ասացին նոցա՝ թե ոչ ի մեզ է ասացեալ։

ՀԱՅԵՐԵՆ ԳՈՒՆԱԿԱՆ ԼՐԱՏՎՈՒ

Գրեց՝ Գ. Ալիշան

Փարիզ, Լուսաբերեան տպարան։

Ամենայն գրեանց, որոնք ի Հայաստանի գրչեցան, ոչ ոչ գրեցին գրիչք, զի ոչ ոչ գրեցին գրիչք։ Ամենայն գրեանց, որոնք ի Հայաստանի գրչեցան,

ընդլայն պէյնինակ վարդի օրան տարա-
լարա, սոն տէրեՀէտ եանի հարէմ
լիք նուիֆաղաս իլէ հիւքմ իմմէք իւ դ-
րէ պիր եէնի սիվան գուրուլաճաղը
իշիթիլիր։ Ֆու սիվան, պիրի Ինգի-
լիզ, պիրի Ֆրանսըզ, էվ պիրի Ալ-
ման օրարադ իւչ մէհուր Էրբոբալը
ամօգամթարատան միւրէք քէպ օլաճադ-
մըշ։ Լէվանթ Հէրալտ, պունդարին
մատշարին գատար պէյան իսէր,
եանի պէհէր ամօգամթա սէնէվի պին
եքիշէր եիւղ Ինգիլիզ լիրասը մատշ
վէրիլմէսինի ինթիմատէն սատ իսէր։

— Ամէրիգա ճանիպինատէն հիչ պիր
խապէր օրմայըպ, դըշ մէվսիմինին ճէնգ
կի մէքս ինթահիրիշ օլատ ղուշնուշ պէ-
յան իսէր։

— Շիմանիի ճէնգիլէրատ, ախուշմէ-
նին պուլանատ ղուշ հիսէթի, էվ աս-
քէրինին մըգատար էվ հարէքէթինի
ազնամատ իւղրէ, հավա պալօնպարը
գուլլանիրպըղը մանիւմ սիւր։ Ֆու
պալօնպար մատահարէն Իթալիա էվ
Ամէրիգա ճէնգիլէրինատ տախի գուլ-
լանիրպար։ պունդարատան իւչ գրիթա չէյ
տէվլէթը Ավստ ճանիպինատէն տախի
Վիէննատան ճէլպ օլունաճաղը իշի-
թիլիր։

— Ամիտէրի մէկիթուպ Աֆիսօն
Գարա—հիսարընատան թէրատիրմըզա
կէօնատիրմիշ սիր։

Սայէսի շէվ քէթվայէի հաղրէթը Շահանէտ
սրզընդրպ էվ սաքինէրի օլատ զամանը Գարահիսարը
սահիպատ միւթէմէք քին միլէթը Էրմէնիանին
բուհանի հիւքիմէթինէ մէմուր պուրնատ Էն-
գարի մէրիսատը Ֆաղրէթլիս Մարիշ սէրիգա-
պա հաղրէթէրի։ Կէչէնատ պոզէն թէսվիկէյի
մատահատ զամանատա մէմլէքէթիմիզէ թէշքիր-
բինատ։ իգթիրայի մէմուրլարէթ էվ մուգէզոյի
սիրայէթը զամանէսի իւղրէ հէր ամանրա խուսուս-
սատը մէդէնպէյնի մինվէր լայզընատա հիւանիւ բու-
յէթ էվ թահնը լայզընթայէ իսթալը սրրասընատա,
միլէթիմիզին էօթէատէն պէրիւ սիլիսահ էվ սրզը-
մէնտ օլատ ղուշ նէվ պէ նէվ բուհանի սրզուլարը
թէքրիվէն էվ ֆիրէն իմրատրնատա մէմիր վազըմատ
օրան իգատամ իւ զայրէթի էվ հէր նէմի ամանրա
միէրկէյմիզատ մէշհուտ էվ միւսէլլէմիզ պուլու-
նան ֆէյզը սրզը համիկէմի էվ միւսէլլէմիզ պուլ-
թագիր։ էվ ճամանէ գատար բիք չոգ էսկերի կէօ-
բիւմիւշ օրան ըսրահանը պիր գաթ ատա իկրիւ-
լէմէնին էսպապ իւ ֆէյզի զամանատա պուս քէրրե
տախի իշտա մանը հալին սէքիլնէմի կէրէք։ միւ-
լէթը ատիրանէ միզէ ամամի պիր եատիկատ էվ
իթիթիատը աղմէ։ էվ քէնտի խամ չէրէֆլերի ե-
պէտ զէրրի պատընատա։ ախոր պէյտէ օրմայան
պիր նոսրագան պիր գանճապէտ պիր ատնաղ պիր
էվ ծն իքի ազատան միւրիք քէպ Ընթերցողաց
Աբշարուհատ ատանինատ պիր ընկերա թիւնատ ճէտ-
ատ թէշքիրինէ միւ ատրատաթ պուլյուրատրը։ էվ
պուս սէրէճ ըսրահանը միլէթ։ ատզրատատ միւէպ-
սէտան իհնայը միլ իւ միլէթէ պատի օլաճաղ
թէտատիրի միւթէհայիրէատէն պուլ ընանատ։ էվ
պուս քէֆիլէթին տախի իրէրիւատ սէվմատ օրաճաղը
պէտիհյատատէն պուլ ընատաղընա։ էվ պուս նէրմէ-
թը ուզմանրն թէշքիր բիր բիր իսէ հէր ան էվ սատթ
իւղրէրիմիզի ֆէրիգէյի զիմմէթի պուլ ընանատ։ օր-
տուզընատան։ քէֆիլէթը մէզքիր մէմուրնէթ
էվ թէշքիր քիրատը ատիզանմիզատէն արզ էվ էյմա
զրէնիրը օրմաղա։ հէման ճէնատը Բաղրը մէնան
հաղրէթէրի ճիւմի միլէթիմիզի պուս կէօնէ ար-
զուս սէրմայէյի բուհանմէլէրինէ նայլ էվ միւէս-
սէր էղեյէ։

Ժուրնալատա շուտ վէճն իլէ եաղրը
ալը։

Կէչէն բաղար իրթէսի կիւնիւ,
Ռում Խաթրիպի հաղրէթլէրի տէօրթ
սէրբիսգէսոս էվ իքի մէճլիսի միւխ-
թէլիթ ադասը ռիֆադաթը իլէ,
Ղումգաբույա կէլիպ, միլլէթը Էր-
մէնիի Խաթրիպի Պօղոս սէրբիսգո-
բաս հաղրէթլէրինէ վիզիթասընը էտա
ինթիշ սիր։

Ռում Խաթրիպի, միլլէթէյնին վա-
ֆիր բուհանի էվ ճիսմանի միւթէպէ-
ռանը հուզուրուն իլէ զայէթ շաղրա-
զալը սիւրէթատ գատուլ, էվ նութգ-
լար խրատ օլունուպ, իքի քիլիսէնին
պիր ան էվվել պիրլէշմէսի հարգընա
տատախի էմել էվ արզու կէօսթէ-
ռիմիշ սիր։

Խաթրիպ խանէատէն խուրուճինատ,
Ռում Խաթրիսի հաղրէթլէրի քիլիսէյէ
կիսիպ, ֆամիլիատէրինին արզուսի
իւղրէ, կէրէք միւթէվէֆա Պօղոս
պէյ։ էվ կէրէք Պէզճեան Յարութիւն
Էվիրա մէզարլէրի իւղրինէ տախի
բահմէթ տուսաղարը օգուտմուշ տուր։

— Ղաղէթամըզա աէրճ օլունմադ
իւղրէ, ատիտէրի մէքթիպ թէրա-
ֆիրմըզա վասլ օլմուշտուր, մէտուլ-
յէթի իմզա տահիպինէ։

. . . տէր։

Զէր պատուական լրագրին 523 թուին մէջ
ցուս Եգիպտոյ գրագրին գատատուին հմատութեան
մասին ունեցած քաջութիւնը և ուխտին Ջանան-
բութեանը վասյով համառօտ նեբրագ մը գրեր էինք
ի քաջալերութիւն Դատատուին, բայց գժբաղդա-
բար Մասիս լրագրին 613 թուին մէջ Ռ. Կ. Պ.
ատրագրութեամբ նամակ մը կը կարդանք, որուն
հեղինակը կերևայ թէ Մեծարգոյ Եգիպտացի մը
իրեն օգնական ատանալով՝ որպէս նոյն դատատուին
երբեմն սեբերիմ թշնամի Մասիսի միջոցաւ կը Ջանան
Ընոր բարի անուանը արատաւորել։ բայց քաղաքայ-
նացս մեծագոյն մասին քաջատեղեակ է, որուն ուս-
մանց մէջ ունեցած բարականութիւնը և մեծ ազա-
ցոյց մըն է վերմարաք և մեծահամբաւ Արսլանեան
գերդատատանին խորին ազդատրութեան ոգւով ընտ-
բուած ըլլալը։ բայց Ռ. Կ. Պ. պարանը ճոմարատ-
կութիւն կ'անուանէ մեր այն նեղբաղը և որով իբ-
բու թէ փառք մը և պատիւ մը եղած ըլլայ Դա-
տատուին ըստ որում ես անոր եռանեայ գատա-
բակութիւնը վայելած եմ։ յամենայնի քաջ գիտեմ և
անկողմնապահաբար կ'ըսեմ թէ, յիշեալ մեծարգոյ
Դատատուն Պ. Ընկուզենանը բաղմահմուտ և միան-
գամայն ազգիս պիտանի անդամ մը է։ Նաև այս
մասին ինձի հետ համաձայն են Եգիպտոյ ազգայ-
նացս մեծագոյն մասը։ Թող մեր այն գրածը ճամաբ-
տակութիւն մը եղած ըլլայ։ և թէ Դատատուն
կարօտութիւն մը չունի ինձի պէս յետին աշակերտ
մը նեբրագին։ որ իրեն փառք մը համարուած
ըլլայ։ արդէն քաղաքայնացս իւր վայ ունեցած
համարմամբ և անը մեծ փառք և պատիւ մըն է
իրեն։

Ռ. Կ. Պ. պարանը մեր "յառաջ քան զգա-
լուստ նորա Եգիպտիան, ոչ օրինաւոր գպրոց մը
ունէր և ոչ ուսումնական դատարարութիւն։ ը-
սելը աղաւաղելով՝ ի խաւարի ապիտութեան մէջ
էր ընկեր է։ ամենին հոգ չէ։ վասնզի հակառա-
կորդի մը այնպէս կը վերաբերի ըսել։ իսկ ճշմար-
տութիւնը կ'ըսեմ։ Դատատուն դեռ Յեգիպտիա չե-
կած պերմանատ տէր Ցովսէփ քահանան գրպտին
դ սատատ էր։ բայց քահանայական ծանր պաշտօ-
նով զբաղած։ չէր կրնար աշակերտաց պէտք եղած
ուսմունքը հասրդել և թէ գրպտին բարեկարգու-
թիւնը և ներքին կառավարութիւնը հոգալ։ իսկ
նոյն Դատատուն ամենայն բարեկարգութեամբ գրպ-
բոյին հետզհետէ պատուղներ հասցնելու վայր էր և
մինչև հիմա բոլոր աշակերտաց և Եգիպտացւոց
շատերը կատարելապէս գոհ ըլլած էր։

Այժմ մեծարգոյ ընթերցողաց կը ծանուցանեմ
թէ, շատ անգամ քաղաքին ուսումնական յառաջա-
դիմութիւնը համար կամ որ և իցէ ազգուսա-
գործերու համար Եգիպտիացի հասարակութիւնէն
սատակ հաւաքուած է, որպէս սիրով և յօժարու-
թեամբ ուսուած էն, մանաւանդ գրպտին վերա-
կանգնութիւնը համար բաւական սատակի գումար մը
հաւաքուեցաւ։ որուն մէկ մասն ալ (այսինքն 2500
ղուրուշի չափ) Գալա բնակող Եգիպտացիներէն հա-
ւաքուեցաւ։ կը հարցնենք Ռ. Կ. Պ. պարանին, որ
հայրենասէր և ազգասէր անուամբ խրատներ խրա-
հուրդներ և առաջարկներ կը հաղորդէ բա-
զաքայնացս։ որ մասը իրեն քսակին ելցուսը է իրեն ը-
շան հայրենասիրութեան։ Եգիպտոյ մէջ 1500ի
չափ աւելն կայ և որոնց մէջ բաւական ուսումնա-
կան և ազգասէր անձեր կը գտնուին։ իրենց դէպք
եղած թէ ակնկալեցաց պայծառութեան թէ դպրո-
ցի յառաջադիմութեան և թէ քաղաքայնացս բարե-
լաւութեան և հանգստութեան սա և իցէ փոփոխ
միջոցները կրնան խորհիլ և ձեռնհաս ըլալ։ երբեք
Ռ. Կ. Պ. պարանին խրատներուն խորհուրդներուն
և առաջարկութիւններուն կարօտութիւն չունին։

Քանի գիտեմ որ յիշեալ պարանը մեծապատիւ
Եգիպտիացի մը թէ ընդարձակը այս ատատակ գրա-
թիւններու ձեռնհասութիւն կ'ընայ։ ուստի այս վերջին
թուոյն միջոցաւ յանդգնիր է գրել սատ թէ,
նորին աշակերտաք առ ի ցոյց մէկ քանի բան գոյ
ըներ են։ բայց եթէ ինքն ալ մէկ քանի բան գոյ
ըներ նէ այսօր իւր աչքը Ռ. Կ. Պ. պարանին դը-
չին չէր յառէր։ և կը Ջանայ որ իւր որդին մէջ
մտերնալ վարդի թագնելը արգոյ և բարեհամբաւ
Դատատուին վայ հեղուս և անոր անուանը աշխարհս
վայելն անհետացնէ։ բայց կարեկցաբար կրսեմ
իրեն թող չաշխատի։ բան մը չկրնար ազդել անոր
վասնզի ընդհանրութեամբ ընդունուած և յարգը
ւած անձի մը անունը թ մէկ քանի անհատներու
որոնին մէջ արմատացած չարութիւնները վնաս մը
հասցնել։

. . . . խմբագիր սոյն նամակիս ալ
ձեր պատուական լրագրին մէջ փարը ինչ անկիւն
մը շնորհելով։ հրատարակելու բարեհաճութիւնդիդ
կը խնդրեմ։

և մնամ մշտ և բարեսատարար անարժան
ծառայ ձեր։ Ն. Գէորգ Գ. Սէֆէրեան։

ԻԼԱՆԹ

Ռիսալա Ճատատէսինատ քէպին,
սահիպ սէրեատ, ախմանիանէյէ նաղ-
զը Աբզպ ազէնցիասընին մուգիմ օլ-
տուղու սահիպանէ մէզատ իլէ սա-
թըլաճաղ օլուպ, մէ գրիր սահիպնա-
նէ թագրիպէն իքի պին զիրա արատ
իւղրինէ պինա օլունմուշ, իքի թէ-
բաֆինատ քէարիկիր ախվարը էվ ախ-
շամ պինատէն մատատ, պիր թէբա-
ֆը ամիք քէարիկիր պինա, էվ քէարա-
կիր էվ ախշամ ճէմանի եիրմիսէն միւ-
թէճաւուզ օտայը, էվ քէարիկիր մութ-
պախ էվ հայլազա պէյիւճէք պիր
համմամը, էվ պէշ րէս պէկիր պաղ-
լայաճաղ ախբրը էվ պաղչէյի էվ սա-
յիր լէվազիմատը, էվ պինայի մէգ-
բիւրիւն խարիճինատ էվ ատախլինատ
պիր գաշ չէշմէսի, էվ քէպիր սու հաղ-
նէսի էվ իքի մատուրա մատ լէպիզ, էվ
սահիպ ատրեատ զայէթ միւհիմ
բրնատամ իւղէրինէ պինա օլմա-
նը միւշքիլ օլսուզ։

Իշ պուս մէզատ, իւչ տէֆա մէղ-
քիւր սահիպնանէ տէրուենինատ օլա-
ճաղընատան, մուայեէն օրան կիւնէրի
զնրատ պէյան օլուրնուր։

Պիրինճի մէզատ, բուսի քեանուն
սանի եիրմի տէօրանճիւ էվ ալա-
ֆրանգա շուպատը պէշինճի ճուտատ
կիւնիւ։

Իքինճի մէզատ, բուսի քեանուն
սանի օթուզ պիրինճի, էվ ալաֆրան-
կա շուպատը օն սէքիզինճի ճուտատ
կիւնիւ։

Իւշինճիւ էվ սոն մէզատը բուսի
շուպատն եէսինճի էվ ալաֆրանկա
մատը մէղքիւրիւն օն տօղուզունճու
ճուտատ կիւնիւ օրատաղընատան, էվ
իշ պուս սոն մէզատ ալաֆրանկա սա-
ատ տէօրատ խիմատ պուլուպ, հէր
քիմին իւղրինէ գալը իսէ, ֆիյա-
թընին եիւզատ եիրմի պէշ բէշինէն
եէվմը մէգքիւրատ իսատ խիյարպ, մէ-
պալին պագխէնին տախի գաթի ֆէ-
բալը իճրասը կիւնիւ թէտարէ էվ խ-
ֆա օլաճաղ սրը։

Սաղիւմատը սայիրէ իշիւն, եա
Աբզպ գանշէլէրիսասընա, եախատ Պա-
թատատ թէլլալ պաշը միւսիւ Գասթ-
բոյա միւրատատ օլունմատը։ Շ

Իպհարը իֆլաս իսթիչ օրան մուգատ-
ատմա գատատ էվ միւէսիսէրէն եա-
բատընը Հմէտա Շիւքրի էֆէնտիին
լուճաղընընը, իշ պուս թատրիսատն
իսթիսպարէն, եիրմի պիր կիւն զարֆ-
ինատ, մատթրուսընէրի սենէ տատը
իլէ նէտէն իսպարէթ օլուզընու
միւպէյին։ Պարագատ սահիհէ իւ վէ-
բինէ եաղընընը պիրէր գրլմա խիւլ-
սա միւսուլընէրինի, Թէճարեթէ նէ-
զարէթինատ վարդ մէսալինի իֆլա-
սէյէ գօմիթէսինէ խարաղ իսատ ճէբրէր
տիր։ Նէրմի պիր կիւն միւսատէթ խի-
թատինատ սօղրա, գանունի թէճա-
բէթին իքի եիւզինճի մուսատէսի
իպթիդասընճա պէյան էվ խուսուս օ-
լունան մատթրուսպատին թէվֆիֆինէ
իպթիսատ օլունաճաղ սրը։

Ամասիոյ հաղրէթը Շահանէ Էր-
զադ ամպարը պուճնատան պէսրլէ պէ-
հէր հաֆիմա, բաղար էվ ասը էվ
բէնճէմպէ կիւնէրի թէվզիի թայի-
նատ, էվ իւչ կիւն, եանի ճուտատ
իրթէսի էվ բաղար իրթէսի էվ չարշ-
ամպա կիւնէրի տախի մատատինէ
էվ միւպարէսատ իսէ, մէշղուլ օլաճ-
աղընատան քէֆիֆէթ ամպար մէղքիւ-
բէ մատ էվբմէքատ օլան թիճարրին
մալիւմիւ օլմագ իշիւն, իսատա իպթի-
սար ղրքընը։

Պասը Ակրասքէրի։
9/21 Փեվրուարի տանի 1864։

ՊՕՐՍԱ 1864	Յունվար 14			ՄԷՍՔԻՆԷՐԷՆԱԹ	Բաղար կր՝ Յուն՝ 13	Սալը 14	Զարշամպա 15	Բենշէմպէ 16	Ճումատա 17		Ճումատա կր՝ 18
Լօնտրա 3 այ վատէ Ղրշ.	108 3/4	108 8	108 3/4	Մէճիտիէ լիրա . . Ղրշ.	101 10	101 10	101 10	101 20	101 10	101 10	101 10
Փարիս » »	23 40	23 35		Միւմթազէ . . . »	60 10	60 20	60 25	60	60	59 35	59 30
Մարսիլիա 3 այ վատէ »	23 40	23 35	23 35	Օսմ՝ թէրթ. փայ՝ ալ՝ »	45	46	46	46 10	46	46	46
Լիվորնօ » »	23 60			Գօնսօլիտէ . . . . »	53 30	53 30	53 25	53 10	53 10	53 15	53 10
Վիէննա » »				Գօնսօլիտէ Ճէտիտ . »	53 30	53 20	53 22	53 10	53 10	53 15	53 10
Թրիէսթէ » »				Թէրթիպաթը բապիա »	52 10	52	52 5	52	52	51 35	51 30

ՁԱՒՈՒԷ 18 ՅՈՒՆՎԱՐԻ

	Գնագին
Թագրան Աբնուուա . . . . . քիլ	. .
Իսմայիլ . . . . . »	25–26
Գալա . . . . . »	. .
Բուռմէլի Պալչըգ . . . . . »	. .
» Պուրղաղ . . . . . »	. .
Ռօֆ Ղրըճա . . . . . »	. .
Իպսալիզ . . . . . »	18–21
Իսմայիլ . . . . . »	. .
Սամսուն . . . . . »	20–22
Պուրղաղ . . . . . »	21–23
Պալչըգ . . . . . »	20–23
Գօգաբաղ Գալաս . . . . . »	. .
Ռաբա . . . . . »	10–11

Մէկնուսաղի 15 000։

ԷՄԹԱՍՅԻ ՏԱԼԻԱՆՅԻ 18 ՅՈՒՆՎԱՐ

ՌՈՒՍՕԱԼՈՒ սէրեմ . . . . . օղկ՝	. .
ԹԷՅ ԹԻՐ Էնկաբէ . . . . . »	. .
ՆԻՀԱՒ . . . . . »	. .
ՊԱՆ ՄՕՍՈՒ . . . . . »	. .

ԷՄԹԱՍՅԻ ԷՃՆԷՊԻՅԻ 18 ՅՈՒՆՎԱՐ

ՔԷԼԼԷ ՎԷ ԹՕՋ ՇԷՔԵՐԻ	Գնագին
Իսկիզիզ բրիմ 6–10 լիպրա գանթար	285–290
Լիվերբուլ 10 լիպրա . . . . . »	. . .
Օլանատա սէպրաս 6–10 լիպրա . . »	285–290
Ամերիքատ 8 . . . . . »	270–275
Ֆրանսըզ մաս չէմմոլը . . . . . »	270–275
Իսկիզիզ թօզ . . . . . »	260
Օլանատա էքսթրա . . . . . »	260
» պիրինճի . . . . . »	250–255
» իքինճի . . . . . »	250
» իւշինճիւ . . . . . »	247
Ֆրանսըզ . . . . . »	247
ՏԷՄԻՐ Իսկիզիզ շէյիտ բամպա սէօքի	. . .
քէօշէ եուվալագ . . . . . »	. . 60
» եարմա . . . . . »	. . 65
» սատ շէյիտ իլէ . . . . . »	100–110
» շէմպէր . . . . . »	85–90
» Մօսկով շէյիտ . . . . . »	155–165
ԻԱԼԱՅ . . . . . »	780–790
ԳՈՒՐՃԱԻՆ Իսկիզիզ . . . . . »	. . .

Գուրջուն Ֆրանսըզ . . . . գանթար		
Շէլլէթ պիր պրէքը 0 . . . . . »		150
» իքի պրէքը 00 . . . . . »		150–160
ՍՈՒՉԻՆ Մարսիլիա շէյիտ . . . »		. . 150
» Իսկիզիզ 40 օղկաբը պիր »		. . 150
ՄՕՐ ՊԱՂԱՄ . . . . . »		. 55–60
ՍԱՆԹԱՄԱՐԹԱ . . . . . »		200–250
ԶԱՖԸ ԳՐԳՈՐՋ . . . . . »		. 35–40
ՇԱՂ Իսկիզիզ . . . . . »		. 65–66
ԿԷՕՋ ԹԱՂԸ Իսկիզիզ . . . . օղկ		. 5– 6
ԳԱՖՎԷ Գաբօ ֆինօ . . . . % »		1 50
» Իքինճի . . . . . »		11 20
» Իւշինճիւ . . . . . »		1080
ՇԻՎԱՏ Իսկիզիզ . . . . . »		110–140
ԳԷՐՄԱՆ . . . . . »		. 35–52
ՊԻՊԷՐ Լանտրա Մարսիլիա . . . »		. . 6 1/4
ՆԱՐՃԱՏԸ Իսկիզիզ . . . . . »		. 6
» Մաքսը Ֆէնոսո էօզ . . . . »		. . .
ԹԷՆԵՐԷՔ + Նշան ֆիրիմ սանդըղ . .		280–285
ՐՕՍ Ամերիգա . . . . . 1 կալօն		11 1 1/2
» Ինկլիզ . . . . . »		. . 10

ՄԷՃՄՈՒԱՑԸ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՄԷՄՈՒՐԼԱՐՆԱՆ ԻՍՄ ՎԷ ՄԱՀԱԼԼԷՐԻ

ԱՍԻԹԱՆԷ · Պէօյիք Եէնի խանատա Թիւրկէնատ Ճաման Ցամանիմ։
ԱՏԱՆԷ · Բարամատա օղլու Ցակոբ աղա։
ԱՖԻՕՆ ԳԱՐԱ ՀԻՍԱՐ · Պաղանան Գրիգոր աղա
ԳԱՍՏԱՐԻԷ · Պէչէրեան խարամ պէյ։
ԵԿԻՆ · Թարագճեան Ցակոբ աղա։
ԷՆԳԱՐԻ · Սինեօր Հիսանի Լէօնարատ։
ԷՍԿԻՇԻՀԻՐ · Ռուիեան Լիգարի Կարապետ աղա։
ԷՏԻՐՆԷ · Ցովհաննէսեան Թարա աղա։
ԵՒԶՈՒՄԻՄ · Շապանեան Գրիգոր էֆէնտի։
ԹԷՔԻՐԴԱԻՐՏԱ։
ԹՐԱԲԻԶՈՆ · Մատէլեան Գէորգ աղա։
ԻԶՄԻՐ · Թ. Աբրամեան Կարգիս աղա։
ԻԶՆԻՄԻՏ · Գ. Տ. Թ. Գասպարեան։
ՀԱԼԷՊ · Յ. Մ. Քարճանաճի։
ՄԱՐԱՇ · Զօրպաճը օղլու Հաճի Տէվլէթ աղա։
ՊԱՂԱՏԱՏ վէ Ս ՍԱՍՈՒՆ · Ռաֆիկեան Թումաս աղա։
ՊԻԼԷՃԻԿ · Տէրգասէրի օղլու Պեկարօս աղա։
ՊՐՍԱ · Կէմիճեան Նշան աղա։
ՎԱՐՆԱ · Հաճի Կարապետ օղլու Ցովհաննէս աղա։
ՎԻԷՆՆԱ · Զըրաճը Գ Իլէն աղա։
ՔԻՕԹԱՀԻԱ · Լիւլէհանեան Ընան աղա։

ՄԻԵԼԼԱԹԻ ԴԱՂԷԹԱ
ՅՈՒԱՍԷՓ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

ՀԱԼԱԹԱՏՍ ԷՐՄԷՆԻ ՔԻԼԻՍԷՍԻ ՍՕԳԱԼԷ Ն՝ 17
Յ. ՄԻՀԱԼԷՆՏԻՍԵԱՆ ԹԱՊԱՐԱՆԻՆՏԷ